

Til: Pernille Vigsø Bagge; Karen Ellemann; Thyra Frank; Mai Mercado; Karin Nødgaard; Lotte Rod; Pernille Rosenkrantz-Theil; Pernille Skipper; Finn Sørensen (EL); Simon Emil Ammitzbøll; Liselott Blixt; Stine Maiken Brix; Özlem Sara Cekic; Marlene Borst Hansen; Sophie Løhde; Flemming Møller Mortensen

Cc: nmo@sum.dk; lsv@sm.dk

Emne: Til beslutningsforslag nr. B98: Folketingsbeslutning om behandlingsgaranti for børn og unge i familier med alkohol og stofproblemer

Kære Socialordfører og Sundhedsordfører

Lederne af landets offentlige alkoholbehandlingsinstitutioner hilser forslaget om behandlingsgaranti til børn og unge i familier med alkoholmisbrug velkomment. Lederne opfordrer til, at udmøntningen af midlerne sikrer sammenhæng med den behandlingsindsats, der er målrettet de drikkende forældre. Det vil være ulykkeligt, hvis de to indsatser ikke spiller sammen: Begge indsatser risikerer i givet fald at blive frugtesløse.

Hvem er vi og hvad ønsker vi?

Alkohol-fagligt forum er et landsdækkende forum for ledere i den offentlige ambulante alkoholbehandling. Alkohol-fagligt Forum er en rent faglig og ikke en politisk organisation. Vi ønsker med nærværende henvendelse at komme med faglige begrundelser, som kan indgå i beslutningsgrundlaget vedr. udmøntning af midler til behandlingsgaranti for børn og unge i familier med alkohol- og stofproblemer.

Hvad ønsker vi?

Alkohol-fagligt Forum opfordrer til, at indsatsen for børn i familier med alkoholproblemer 1) iværksættes så tidligt så muligt i barnets liv, 2) er differentieret og bla. sker ved at øge forældrenes forældrekompetencer og behandle alkoholproblemet og 3) varetages af kommunerne som en del af kommunens forpligtelse til at stille behandling til rådighed i henhold til §141 i Sundhedsloven. Baggrunden for disse ønsker er:

Indsatsen bør tilrettelægges, så børnene nås så tidligt som muligt: De mindreårige børn i familier med alkoholproblemer er mest udsatte, eftersom de er dybt afhængige af deres forældres forældrekompetence. Ved at hjælpe barnet i den tidligere barndom er gevinsten langt større og lidelsen langt mindre, end ved at vente til barnet bliver teenager. Støtten til børnene skal derfor i høj grad ske indirekte gennem et arbejde med familien, alkoholproblemet og forældrenes evne til at tage vare på børnene, så familiens funktion forbedres og konsekvenserne af alkoholproblemet afbødes samtidig med, at man arbejder med at behandle den drikkende. Hvis støtten til børnene kun udformes som børne- ungetilbud, uden at de fundamentale problemer i familien behandles, risikerer man at træne barnet i at bære det ubærlige og udsætter dermed barnet for endnu et svigt.

For at nå børnene tidligt, bør tilbuddene være differentieret og bestå af både familiesamtaler, pårørendesamtaler til den ikke-drikkende forælder og tilbud til børn/unge. Vi ved fra forskningen, at den allerbedste hjælp til børnene er, at far eller mor stopper med at drikke og at barnet har mulighed for at deltage i den familieorienterede alkoholbehandling (Lindgaard, 2006; SST, 2006). Hvis ikke det er muligt at få den drikkende forælder i behandling med det samme, har det stor betydning for barnets og familiens trivsel, at den ikke-drikkende forælder får hjælp til at tackle de problemer, der er forbundet med at leve sammen med et alkoholafhængigt menneske (Lindgaard, 2006; SST, 2006). Det er derfor vigtigt, at alkoholbehandlingsinstitutionerne kan give begge indsatser, så vi kan

hjælpe børnene i en meget tidlig alder - frem for at vente til de er gamle nok til selv at opsøge hjælp, men samtidig har fået svære ar på sjælen. Den samlede familie er belastet af alkoholproblemet og den samlede familie skal have støtte og behandling for i fællesskab at kunne komme ud af alkoholproblemet. Der kan være enkelte unge, som har levet så længe med et belastende alkoholproblem, at de foretrækker en fuldstændig adskillelse fra familien. Men for de fleste vil det være vigtigt at få hjælp til at få relationen til forældrene repareret.

De kommunale alkoholbehandlingscentre har en organisering og kompetence, som sætter dem i stand til at integrere den differentierede behandlingsopgave målrettet børn/unge med behandlingstilbud til hele familien. Det eksisterende kommunale alkoholbehandlingstilbud repræsenterer en terapeutisk ramme, hvor ikke alene den drikkende men hele familien kan få hjælp i den samme proces og med en begrænset ekstra anvendelse af ressourcer. I Alkoholbehandlingsinstitutioner er der allerede etableret tæt kontakt til andre kommunale samarbejdspartnere (familieafdelinger, børnehaver, skoler mv), og den kommunale alkoholbehandling kan dermed tilbyde en meget mere helhedsorienteret indsats for familien sammenlignet med enkeltstående børne- ungetilbud.

Solide forskningsresultater viser, at støtte og behandling til den pårørende, øger sandsynligheden markant for, at den drikkende kort tid senere starter behandling - og det grundlæggende problem dermed kan løses. Det er derfor vigtigt, at der er en sammenhæng mellem tilbuddet til partner og børn/unge og tilbuddet til den drikkende. Hvis behandlingsgarantien understøtter den familieorienterede alkoholbehandling i kommunerne vil de kommunale alkoholbehandlinger få forstærket deres muligheder for at få flere forældre i behandling og dermed lette livet for flere børn og unge. Denne mulighed mistes, hvis tilbuddet etableres andetsteds.

Endelig vil forankring af behandlingsgarantien i de kommunale alkoholbehandlingscentre sikre høj tilgængelighed, idet alkoholbehandlingen allerede nu er centralt placeret i alle kommuner.

Vi håber med disse argumenter at sikre, at en tidlig og differentieret indsats til børn og unge i familier med alkoholproblemer forankres under § 141 i Sundhedsloven og kommunalbestyrelserne får ansvar for at sikre den. Hvis der er behov for uddybning af ovenstående stiller vi os meget gerne til rådighed.

På vegne af
Alkoholfagligt forum

Anette Søgaard Nielsen, cand.phil, phd, Projektdirektør, Enheden for Klinisk Alkoholforskning, Syddansk Universitet og tidligere områdechef, Odense Kommune. Mail:

Ansielsen@health.sdu.dk, telefon 29135825.

Helene Bygholm Risager, Cand.psych.aut.,phd, Centerchef Center for Alkoholbehandling, Aarhus kommune. Mail: hريس@aarhus.dk, telefon 29208403

Referencer:

Lindgaard, H. (2006): Familieorienteret alkoholbehandling - et litteraturstudium af familiebehandlings effekter. Sundhedsstyrelsen.

Sundhedsstyrelsen, (2006): Alkoholbehandling - en medicinsk teknologivurdering. 8(2)